

Středoškolská technika 2016

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

Burza jako součást kapitálových trhů

Matěj Michalička

Gymnázium Zikmunda Wintra
náměstí Jana Žižky 186, Rakovník

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci SOČ vypracovala samostatně a použila jsem pouze podklady (literaturu, projekty, SW atd.) uvedené v seznamu vloženém v práci SOČ.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V dne

podpis:

Poděkování

Děkuji vedoucí své odborné práce Mgr. Ivaně Brabcové za obětavou pomoc a podnětné připomínky, které mi během práce poskytovala.

Anotace

Tato práce pojednává obecně o burze jako součásti kapitálových trhů. Úvodní část je věnována genezi burzovních trhů od 15. století a dalšímu vývoji pokračujícího až do konce 18. století. Následuje zvláštní úsek, který je zaměřen na podrobnější historii pražské burzy. Dále je v práci popisována dnešní podoba burzovníctví. Tato kapitola se zabývá třemi nejpopulárnějšími obchodovatelnými instrumenty, tedy akciemi, komoditami a forexem. Také představuje dnešní majoritní burzy a jejich strukturu. Praktická část je dedikována přímému obchodování na burze. Jsou zde shromážděny základní informace potřebné k úspěšnému vstupu na burzovní trhy. Nakonec se zde nachází demonstrace role coby investora a testování AOS, tedy automatizovaného obchodního systému.

Klíčová slova

Burza, burzovní trhy, kapitálové trhy, akcie, komodity, forex, investice, trading, AOS

Obsah

1.0 Úvod.....	7
2.0 Obecně o burze.....	8
2.1 Seznámení s termínem.....	8
3.0 Geneze burzovníctví.....	9
3.1 Počátky vývoje burzovních obchodů v 15. století.....	9
3.2 Rozmach burzovníctví v 16. – 18. století.....	9
3.2.1 Vývoj burzovníctví v Belgii.....	9
3.2.2 Vývoj burzovníctví v Nizozemí.....	10
3.2.3 Vývoj burzovníctví ve Velké Británii.....	10
3.2.4 Vývoj burzovníctví v Německu.....	11
3.2.5 Vývoj burzovníctví ve Spojených státech amerických.....	11
3.3 Počátky burzovníctví v České republice.....	12
4.0 Dnešní podoba burzovníctví.....	14
4.1 Primární obchodovatelné objekty.....	14
4.1.1 Akciové trhy.....	14
4.1.2 Komoditní trhy.....	17
4.1.3 Forex.....	19
4.2 Významné světové burzy.....	23
4.2.1 NYSE.....	23
4.2.2 Nasdaq.....	24
4.2.3 Londýnská burza.....	25
4.2.4 Tokijská burza.....	25
4.2.5 Frankfurtská burza.....	25
4.2.6 Pražská burza.....	26
5.0 Praktická část.....	27
5.1 Přiblížení.....	27
5.2 Teoretická příprava.....	27
5.2.1 Studium.....	27

5.2.2 Výběr obchodovaného instrumentu	27
5.2.3 Seznámení s obchodovacím softwarem	28
5.2.4 Metody k analýze burzovního trhu	32
5.2.5 Investiční plán	37
5.3 Obchodování.....	39
5.3.1 Styly tradingu	39
5.4 Výsledky.....	41
5.4.1 Osobní výsledek.....	41
5.4.2 FRANKův výsledek.....	42
5.5 Shrnutí	43
6.0 Závěr.....	44
7.0 Slovníček pojmů.....	45
8.0 Seznam literatury.....	47
8.1 Internetové zdroje	47
9.0 Přílohy	48

1.0 Úvod

Téma mé odborné práce, které zní „Burza jako součást kapitálových trhů“, jsem zvolil z několika důvodů. Jelikož jsem se o ekonomii, a zejména o burzovní trhy v minulosti již zajímal, viděl jsem v této práci možnost dozvědět se o daném tématu více informací a vytvořit si základní přehled nad danou tematikou. Vzhledem k tomu, že v budoucnu zvažuji možnost studia a následného zaměstnání v tomto oboru, je pro mne tato práce zároveň i zkouškou, zda se jedná o tu správnou volbu. Mým cílem je shrnout získané informace o burzovních trzích do kapitol, které stručně charakterizují podstatu daného tématu. V rámci praktické části bych se rád připravil na obchodování realizované prostřednictvím burzy a vyzkoušel si roli investora.

2.0 Obecně o burze

Pro konkretizaci tématu je důležité nejprve charakterizovat samotnou burzu jako termín.

2.1 Seznámení s termínem

„Burza je instituce, která organizuje trh s investičními nástroji. Prostřednictvím burzy lze nakupovat a prodávat různé investiční nástroje (cenné papíry, investiční certifikáty, warranty, futures a jiné). Je jednou ze základních součástí kapitálových trhů.

Setkávají se zde emitenti a investoři. Emitenti získávají na burze finanční prostředky pro své podnikání, investoři mají možnost své volné finanční prostředky zhodnotit. Burza má podobu oboustranné aukce, kde o konečné ceně obchodovaného instrumentu rozhoduje stav nabídky a poptávky. Cena takto získaná se nazývá kurz.“¹

¹ AUTOR NEUVEDEN. *Burza* [online]. [cit. 16.12.2015]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Burza>

3.0 Geneze burzovnictví

3.1 Počátky vývoje burzovních obchodů v 15. století

První zmínky o investičních obchodech pocházejí už z 15. století. Stáli za nimi italští kupci, kteří měli zájem o směnu krátkodobých cenných papírů. Tato potřeba vyvolala vznik pravidelných setkání na určených místech, která se konala v blízkosti tehdejších obchodních osad. Jednalo se o neformální setkávání obchodníků, jež nebylo řádně organizováno, a obchody měly neustálý charakter. Tyto sešlosti byly volně přístupné a mohl se jich účastnit prakticky kdokoli. Ve snaze omezit anonymitu na těchto trzích, začali obchodníci vytvářet jednotlivé burzovní spolky. Jednou z těchto organizací byl i spolek z belgického města Bruggy, kde se obchodníci účastnili pravidelných setkání v domě kupecké rodiny Van der Burse. Odtud pravděpodobně pochází samotný výraz burza. Kladným vlivem na vývoj burzovnictví bylo založení Banky sv. Jiří v Janově v roce 1407. Janov potřeboval získat finanční prostředky pro válečné účely. Pro nabytí kapitálu vydalo město dluhopisy, které byly rozděleny na určitý počet stejných, dělitelných a prodejných částí ohodnocených na 100 lir. Investoři, kteří si tyto obligace koupili, byli nejprve zapsáni do knihy státního dluhu, později se na jednotlivé prodejné části vydaly cenné papíry.

3.2 Rozmach burzovnictví v 16. – 18. století

3.2.1 Vývoj burzovnictví v Belgii

Následkem objevení nové námořní cesty do Východní Indie² se výrazně změnilo postavení trhů cenných papírů. Za mezník vývoje světových burzovních trhů je možné považovat založení antverpské burzy v roce 1531, díky které dochází k formování a rozvoji trhů cenných papírů. Tato událost měla vliv na vznik dalších evropských burz (např. v Lyonu v roce 1546, v Toulouse v roce 1549, v Rouenu v roce 1556 nebo v Paříži v roce 1563). Na těchto trzích se obchodovalo výhradně se státními obligacemi.

² Historický název pro region jihovýchodní a jižní Asie

3.2.2 Vývoj burzovníctví v Nizozemí

Další důležitou etapu vývoje burzovních trhů odstartovalo založení amsterodamské burzy v roce 1608. V Holandsku se objevily první akciové společnosti, které se zabývaly obchodem s Indií na začátku 17. století. V roce 1602 došlo k fúzi těchto společností a vznikla Vereenigde Ostindische Compagnie. Tato společnost získala od státu výhradní práva pro obchodování s Východní Indií. Po udělení těchto práv, Vereenigde Ostindische Compagnie emitovala akcie, které se staly obchodovatelnými na amsterdamské burze. Již dříve některé společnosti pro navýšení kapitálu vydávaly stvrzenky nazývané „aktie“. Avšak tyto cenné papíry byly vydávány na konkrétní osobu. To je činilo nepřenosnými a nebylo možné s nimi obchodovat na akciových trzích. Na burze v Amsterdamu později došlo také na realizování termínovaných obchodů, které jí dodalo rys současných burz.

3.2.3 Vývoj burzovníctví ve Velké Británii

Na konci 16. století začínají bohaté aristokratické rodiny využívat své přebytečné finanční prostředky k investicím do profitabilních, ale rizikových koloniálních společností. Postupně vznikají investiční domy, které se zabývají prodejem státních obligací a podnikových cenných papírů. V roce 1567 byla v Londýně otevřena budova nazvaná The Bourse, která sloužila pro obchodování se zbožím a půjčkami. V roce 1570 byla tato instituce, u příležitosti návštěvy královny Alžběty, přejmenována na The Royal Exchange. O osm let později se zde začali scházet i zprostředkovatelé obchodů s akciemi, díky kterým se rozšířilo nabízené portfolio produktů a zvýšila se segmentace trhu. Tento trh byl volně přístupný veřejnosti a mohl se ho zúčastňovat kdokoliv, včetně různých podvodníků a lichvářů. Z toho důvodu byl v roce 1697 vydán zákon, jenž stanovil počet brokerů na rovných 100. Následkem toho se značná část obchodníků, kteří museli The Royal Exchange opustit, přesunula do parků a kaváren, kde pokračovali ve své činnosti. Tím trh ztratil veškerou organizaci a brokerem se znovu mohl stát kdokoliv. Proto v roce 1762 založili brokerové klub a o pár let později koupili ve Sweeting Alley³ budovu, kterou nazvali The Stock Exchange. Zde se začalo obchodovat s akciemi, zatímco obchod s devizami zůstal na The Royal Exchange. Avšak v roce 1823 brokerové opustili The Royal Exchange kvůli nedostatku místa a neshodám s brokery, kteří obchodovali se zbožím. Tato skupina vytvořila samostatnou burzu, kterou nazvali Foreign Stock

³ Místo poblíž The Royal Exchange

Exchange, jenž fungovala až do poloviny 19. století, kdy došlo k fúzi s The Stock Exchange. Splynutím těchto burz The Stock Exchange získala monopolní postavení na burzovním trhu ve Velké Británii.

3.2.4 Vývoj burzovníctví v Německu

Na počátečním rozvoji německého trhu cenných papírů má značnou zásluhu Mayer Amschel Rothschild⁴, který založil první bankovní dům v této zemi. Výraznější rozvoj investičních aktivit nastal až v první polovině 19. století, kdy německé kapitalistické rodiny trpěly nedostatkem finančních prostředků a do jejich rizikových projektů začali vkládat investice kolínští bankéři. V 80. letech 19. století se do emisních akciových obchodů zapojily i tuzemské velkobanky⁵.

3.2.5 Vývoj burzovníctví ve Spojených státech amerických

Počáteční rozvoj amerických trhů cenných papírů se datuje ke konci 18. a začátku 19. století. Investičních obchodů s cennými papíry se účastnili lidé, kteří nabyli značný majetek v jiných oblastech podnikání a zamýšleli následné zhodnocení přebytečných finančních prostředků. Známé investiční domy jako J. P. Morgan⁶, Lehman Brothers, Kuhn Loeb a Goldman Sachs získávaly kapitál nejen na amerických, ale i zahraničních trzích. Následně podporovaly financování mohutné industrializace americké ekonomiky mezi občanskou a 1. světovou válkou. Avšak za vznikem burzy stály finanční potřeby státu. V roce 1790 vznikl organizovaný primární trh se státními dluhopisy. Obchody s cennými papíry měly zpočátku neorganizovaný charakter, což mělo za následek nízkou likviditu. Z těchto důvodů se v roce 1792 skupina brokerů, kteří se zabývali obchody s těmito instrumenty, rozhodla vydat pravidla pro obchod s cennými papíry a stanovit výši zprostředkovatelských poplatků. Tímto okamžikem vznikl organizovaný sekundární trh s cennými papíry v New Yorku. Silný průmyslový rozvoj na počátku 19. století značně navýšil poptávku po finančních zdrojích, která se promítla v počtu nově vydávaných akcií. V roce 1817 se sekundární trh s cennými papíry usídlil v budovách newyorské čtvrti Wall Street, kde investiční obchody probíhaly od

⁴ Původně oděvní a mincovní kupec, který postupně přenesl své podnikání do bankovníctví.

⁵ Např. Deutsche bank nebo Commerzbank

⁶ John Pierpont Morgan je jeden z nejznámějších světových finančníků, který vymyslel a zrealizoval program vedoucí k vyřešení americké finanční krize.

samého začátku. Komplex se zprvu nazýval New York Stock and Exchange Board, ale v roce 1863 byl přejmenován na New York Stock Exchange.

3.3 Počátky burzovníctví v České republice

Trhy cenných papírů se na území dnešní České republiky začaly utvářet až v polovině předminulého století, přesněji v roce 1855, kdy byla založena prozatímní pražská burza se sídlem ve Šlikově paláci na Národní třídě. Paleta obchodovatelných objektů byla omezena na směnky a valuty. V roce 1871 byla na základě povolení rakouského ministra obchodu otevřena již plnohodnotná Pražská bursa pro zboží a cenné papíry v pražské ulici Na Příkopě. Předmětem obchodů byly zejména státní dluhopisy a akcie českých společností, mezi které patřily např. Živnostenská banka, Česká eskomptní banka, Česká banka Union, Hospodářská úvěrní banka, Pražská železářská společnost nebo Daňovky. Roku 1873 došlo k vídeňskému ekonomickému krachu, který se projevil i na pražském burzovním trhu. Důkazem jsou hodnoty prodaných burzovních vstupenek.

Tab. 1 (Počet prodaných burzovních vstupenek)

Rok	Burzovní lístky
1871	689
1872	1374
1879	62

MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-86929-70-5.

V roce 1892 se z pražské burzy oddělil obchod se zemědělskými plodinami a mlýnskými výrobky. Tyto položky se přesunuly na nově zřízenou samostatnou plodinovou burzu, též se sídlem v Praze. Ihned po vypuknutí 1. světové války byla pražská burza uzavřena a obchod s cennými papíry zakázán. K opětovnému otevření došlo až v roce 1919, přičemž intenzita obchodů začala oproti předešlým letům značně stoupat. Avšak následkem měnové odluky tehdejšího ministra financí Aloise Rašína byla 26. 2. 1919 burza znovu uzavřena. O šest měsíců později, tedy 4. srpna 1919, bylo obchodování na pražské burze opět povoleno. Podle finančních odborníků, např. Prof. Ing. Petra Musílka, Ph.D., byla tato radikální opatření tehdejšího ministra financí záchranou Československa před silnou inflací, která zachvátila Rakousko. Ta vedla ke zhroucení veškerého rakouského finančního systému a ke stagnaci vídeňské burzy. Z těchto důvodů začali rakouští obchodníci hledat investiční příležitosti

v zahraničí. V létě 1923 zjistili, že na pražské burze se obchoduje s akciemi prvotřídních společností, jejichž kurzy byly podhodnoceny. Tento objev vedl k rapidnímu nárůstu objemu obchodů a tržních cen československých akcií. Příznivý vývoj pro pražskou burzu trval až do podzimu 1929, kdy byla též ovlivněna celosvětovou Velkou ekonomickou krizí. Rok 1931 byl pro tuzemskou burzu rokem největšího poklesu za trvání Velké ekonomické krize. Až v polovině 30. let došlo k opětovnému nárůstu objemu obchodů. Netrvalo dlouho a dne 21. 9. 1938 byl obchod na pražské burze znovu zastaven. Místo něho byl povolen pouze soukromý obchod s akciemi, který zprostředkovávali tzv. přísežní dohodci. Po druhé světové válce již nebylo povoleno znovuotevření pražské burzy.

Tab. 2 (Dopad Velké ekonomické krize na objem obchodů pražské burzy)

Rok	Dluhopisy	Akcie	Celkem
1925	870	3 377	4 247
1927	5347	7 999	13 346
1929	3201	10 564	13 765
1931	4102	3 424	7 526
1933	1055	1 877	2 927
1935	8097	4 255	12 532
1936	6535	11 549	18 804

MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-86929-70-5.

4.0 Dnešní podoba burzovníctví

4.1 Primární obchodovatelné objekty

Tato kapitola pojednává o základní škále typů trhů s cennými papíry a měnovými páry, které dnešní burzy poskytují, a se kterými je možno v současné době obchodovat.

4.1.1 Akciové trhy

Co je akcie

Jedná se o cenný papír emitovaný akciovou společností, která má zájem o zvýšení investičního kapitálu. Hodnota společnosti je tedy rozložena na určitý počet dílů (akcií), jejichž část je nabídnuta na kapitálovém trhu. S každou akcií jsou spojena práva držitele na podílení se na řízení společnosti, např. hlasovací právo ve valné hromadě⁷, podílení se na zisku společnosti například formou dividendy a participovat se na likvidačním zůstatku společnosti. V případě, že společnost zanikne, nejprve jsou vyplaceni všichni věřitelé a pak teprve akcionáři.

Proč obchodovat s akciemi

Se správnou prognózou vývoje trhu mohou investoři obchodující s akciemi kromě dividend získat zajímavé zhodnocení jejich finančních prostředků. Změna kurzu jim může, ale také nemusí, vynést mnohem větší zisky než úrokové sazby v bankách či nákup státních dluhopisů.

Dividenda

Jedná se o podíl na zisku akciové společnosti, která emitovala akcie. V případě, že se na zasedání valné hromady rozhodne o vyplacení dividendy svým akcionářům, jedná se o takzvaný rozhodný den. Právo na vyplacení dividendy má každý, kdo v tento den byl držitelem akcie příslušné společnosti.

⁷ Nejvyšší orgán obchodní společnosti

Možnost výtěžku při růstu i poklesu

V případě, že investor očekává růst hodnoty příslušné akcie, učiní takzvanou **long** pozici. Levně akcie nakoupí a později je draze prodá. Pokud naopak očekává pokles, učiní takzvanou **short** pozici. Za poplatek si od svého brokera akcie pouze vypůjčí, následně je prodá a vrátí mu akcie, které v budoucnu získá levněji. Jeho ziskem je rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou. V případě, že hodnota akcie klesla ze 70 dolarů na 45 dolarů, jeho ziskem je rozdíl 25 dolarů. Pokud by byl jeho odhad špatný a hodnota by vystoupala na 85 dolarů, byl by ve ztrátě 15 dolarů.

Podoba akcie

Může být zaknihovaná či listinná.

- **Zaknihovaná akcie** je vedena pouze ve formě elektronického zápisu.
- **Listinná akcie** je reálným cenným papírem, kde musí být uvedeno jméno a sídlo společnosti, číselné označení akcie, zda je akcie na majitele či na jméno, výše základního jmění a počet akcií vydaných v době jejich emitace, datum vydání akcie a podpisy dvou členů představenstva společnosti, kteří jsou oprávněni podepisovat za společnost. Dále musí být tato cenina chráněná proti padělání.

Klasifikace akcií

Existuje mnoho způsobů, jak akcie klasifikovat, avšak nejrozšířenějším dělením je klasifikace podle tržní kapitalizace, viz. tabulka. Jedná se o cenu společnosti určenou postavením na trhu. Tržní kapitalizace je součinem ceny jedné akcie příslušné společnosti a počtu emitovaných akcií.

Tab. 3 (Klasifikace podle tržní kapitalizace)

akcie s mega kapitalizací	kapitalizace > 200 miliard dolarů
akcie s velkou kapitalizací	kapitalizace 10 – 200 miliard dolarů
akcie se střední kapitalizací	kapitalizace 2 – 10 miliard dolarů
akcie s malou kapitalizací	kapitalizace 300 milionů až 2 miliardy dolarů
akcie s nano kapitalizací	kapitalizace < 50 milionů dolarů

HARTMAN, Ondřej a kol. *Začínáme na burze*. Brno: BizBooks, 2013, ISBN 978-80-265-0033-9.

Blue chips

Tento odborný termín vyjadřuje akcie světoznámých společností, které obsazují přední příčky ohledně velikosti tržní kapitalizace. Tyto firmy jsou proslulé díky kvalitním produktům

a službám, profesionálnímu vedení, dlouhodobé výdělečnosti a výplatou dividend. Jedná se o méně volatilní akcie, které nabízejí stálý růst a mohou být profitabilními i v obecně klesajícím trhu. Světovými blue chips jsou společnosti jako Apple, Oracle nebo Tesla Motors. Mezi české pak patří např. energetická skupina ČEZ nebo Komerční banka.

Hodnota akcie

U akcií je potřeba rozlišit několik druhů hodnot.

- **Nominální** hodnota je podíl na majetku společnosti. Součet nominálních hodnot všech akcií je roven výši základního jmění.
- **Tržní** hodnota je rovna aktuální ceně za akcii obchodovanou na kapitálovém trhu.
- **Dividendová** hodnota je podílem na zisku spojeným s právy držitele akcie.

Kurz akcie

Okamžitou hodnotu akcie představuje kurz na burze cenných papírů. Ten se odráží od poptávky příslušné akcie. S nárůstem poptávky roste i cena akcie a s poklesem naopak klesá. Kurz je nestálý a variabilní. Jeho výše se může změnit během jednoho obchodního dne, ale taky během jedné minuty. Příčinou proměnlivého kurzu jsou reakce trhu na aktuální informace z ekonomického sektoru, viz. tabulka.

Tab. 4 (Vlivy na pohyb kurzu akcií)

Kurz akcií poroste	Kurz akcií bude klesat
Růst zisku dané společnosti	Pokles zisku společnosti
Očekávání výplaty vyšší dividendy	Pokles vyplácených dividend
Růst produkce daného odvětví	Pokles produkce v daného odvětví
Pokles úrokových sazeb	Zvýšení úrokových sazeb
Jiná pozitivní zpráva, např. zpráva o získání velké zakázky	Jiná negativní zpráva, např. zpráva o problémech ve výrobě

HARTMAN, Ondřej a kol. *Začínáme na burze*. Brno: BizBooks, 2013, ISBN 978-80-265-0033-9.

Kde se s akciemi obchoduje

Obchod s akciemi probíhá na burze cenných papírů. Přímý přístup k obchodování na burze mají pouze prvotřídní investiční a brokerské společnosti, které si mohou dovolit za nemalý poplatek koupit členství na příslušné burze. V případě běžného investora, který se chce účastnit burzovních obchodů, je nutnost uzavřít smlouvu s licencovaným brokerem dané

burzy. Pokyny investora budou následně realizovány prostřednictvím zvolené makléřské společnosti.

4.1.2 Komoditní trhy

Co je komodita

Mezi komodity se řadí především suroviny, tedy zemědělské rostlinné i živočišné produkty, nerostné suroviny a energetické suroviny.

Rozdělení základních obchodovaných komodit

Zemědělské komodity:

- rostlinného původu – pšenice, oves, káva, kakao, cukr, pomerančový koncentrát, bavlna, kukuřice, rýže, sója, řepka, dříví atd.
- živočišného původu – hovězí a vepřové maso, mléko, máslo

Energetické komodity – ropa, zemní plyn, topný olej, benzin

Kovy – zlato, stříbro, palladium, platina, měď

Proč obchodovat s komoditami

Na cenové kurzy komodit mají největší vliv fundamentální zprávy, jako odhady úrod, předpovědi počasí, velikost produkce atd. Tyto zprávy uveřejňují věhlasné společnosti a organizace, které pracují s důvěryhodnými informacemi. Tím je zabráněno šíření špatných investičních bublin a idejí. Pokud investor při obchodování zohlední tyto informace, je značná pravděpodobnost, že uspěje. Další výhodou, která je spjata s komoditním trhem, je tzv. sezónnost. To znamená, že ceny určitých komodit v daných ročních obdobích obvykle rostou a v jiných naopak klesají.

Obchodování s komoditami

Na komoditních trzích není možno fyzicky nakupovat či prodávat suroviny jako v běžných obchodech. S komoditami je možno obchodovat pouze prostřednictvím tzv. komoditních kontraktů.

Futures

Existuje celá řada typů komoditních kontraktů, ale snad nejobchodovanějšími jsou tzv. futures kontrakty. Prodejce futures kontraktu se novému majiteli zavazuje k danému termínu dodat za určitou cenu a v určité kvalitě tzv. podkladové aktivum, tedy smlouvenou komoditu.

Kdo obchoduje s komoditami

Obchodováním na komoditních trzích se zabývají dvě základní skupiny obchodníků, tzv. **hedgers** a **spekulanti**.

Mezi **hedgers** patří zejména pěstitelé a zpracovatelé dané suroviny. Jejich cílem není spekulovat o budoucích pohybech kurzů, ale získat pojištění proti pro ně nepříznivému pohybu cen dané komodity. Například pokud by nastalo špatné počasí, které by mělo za následek zničení velké části úrody dané suroviny, bude této komodity málo a zpracovatel ji bude muset koupit draž, čímž se mohou snížit jeho zisky z následného prodeje. Proto hedger dopředu nakoupí futures kontrakty na dané suroviny za pro něj přijatelnou cenu a tím je zajištěn proti náhlým výkyvům cen.

Druhou hlavní skupinu na komoditních trzích zastupují **spekulanti**. Obchodníci z této skupiny nemají zájem o nákup fyzických surovin či pojištění proti nenadálým výkyvům jejich cen. Hlavním cílem spekulanta je predikovat budoucí vývoj cen komodit a vydělat na jejich rozdílu. Princip obchodování je stejný jako u akcií. V případě, že investor očekává budoucí růst ceny dané suroviny, zakoupí příslušný futures kontrakt, který později prodá, učiní **long** pozici. Pokud naopak očekává pokles hodnoty, za poplatek si od svého brokera kontrakt pouze vypůjčí, následně ho prodá a vrátí mu kontrakt, který v budoucnu získá levněji.

Kde se obchoduje s komoditami

S komoditními certifikáty se obchoduje na komoditních burzách, kde za přísného dohledu kontrolních orgánů dochází k uzavírání jednotlivých obchodů a k jejich vypořádání. Stejně jako na burzách cenných papírů je nutné mít zaplacené členství pro obchodování na dané burze. V případě, že se chce běžný investor účastnit obchodů na takové burze, musí si vybrat některou z licencovaných brokerských společností, prostřednictvím které bude své příkazy na burzu zadávat.

4.1.3 Forex

Co je forex

Termín forex je zkratkou anglického sousloví „Foreign Exchange“, které chápeme jako mezinárodní trh s cizími měnami. Jedná se o mimoburzovní trh, který není přesně umístěn, ale je celosvětově propojen telefonickými a elektronickými systémy. Tato rozsáhlá síť systémů navzájem propojuje banky, brokerské společnosti, pojišťovny, investiční fondy, firmy a jednotlivé investory, kteří mají zájem obchodovat s devizami.

Proč obchodovat forex

Tento trh s devizami je oblíbený mezi obchodníky především díky vysoké likviditě. Účastníci forexového trhu denně zobchodují objem měn o průměrné hodnotě čtyř bilionů dolarů, což z forexu činí největší finanční trh na světě. Další výhodou, která je spjata s tímto trhem, je dobrá užitelnost fundamentální i technické analýzy. Kurzy měn jsou silně ovlivňovány makroekonomickými zprávami. Avšak mimo ně může schopný technický analytik s vysokou pravděpodobností predikovat budoucí vývoj trhu. Popularitu trhu mezi investory dokazuje fakt, že 85% obchodů je uskutečněno s cílem dosáhnout zisku na změnách kurzů měn.

Měnové páry

Na forexovém trhu se obchoduje s tzv. měnovými páry. To znamená, že nakupujeme měnu A za příslušnou hodnotu měny B. Nakupující měna A se nazývá základní měna a měna, za kterou nakupujeme je tzv. kotovací měna. Podíl základní a kotovací měny tvoří kurz měnového páru. Čím silnější je základní měna nebo čím slabší je kotovací měna, tím vyšší je kurz daného měnového páru a naopak.

Příklad:

Investor má zájem o obchodování s měnovým párem **GBP/USD** (britské libry/americké dolary)

Základní měna: GBP

Kotovací měna: USD

Situace na trhu: GBP/USD = **1,5128**

To znamená, že investor, který chce **nakupovat** základní měnu, bude muset za jednu její jednotku zaplatit 1,5128 kotovací měny. Tedy za jednu britskou libru zaplatí 1,5128 amerických dolarů.

V případě **prodeje** základní měny obdrží investor za jednu její jednotku 1,5128 kotovací měny. Tedy za prodej jedné britské libry obdrží 1,5128 amerických dolarů.

Z výše uvedeného příkladu vyplývá, že stejně jako u akcií a komodit, má obchodník možnost profitovat na rostoucím i klesajícím kurzu měnového páru. V případě, že očekává budoucí růst, učiní **long** pozici a nakoupí základní měnu za kotovací. Pokud naopak očekává pokles, zvolí **short** pozici, tedy prodá základní měnu a obdrží kotovací.

Tab. 5 (Nejpopulárnější a vysoce likvidní měnové páry)

Zkratky	Celé názvy
EUR/USD	euro/americký dolar
GBP/USD	britská libra/americký dolar
USD/JPY	americký dolar/ japonský jen
USD/CHF	americký dolar/švýcarský frank
NZD/USD	novozélandský dolar/americký dolar
AUD/USD	australský dolar/americký dolar
USD/CAD	americký dolar/kanadský dolar

HARTMAN, Ondřej a kol. *Začínáme na burze*. Brno: BizBooks, 2013, ISBN 978-80-265-0033-9.

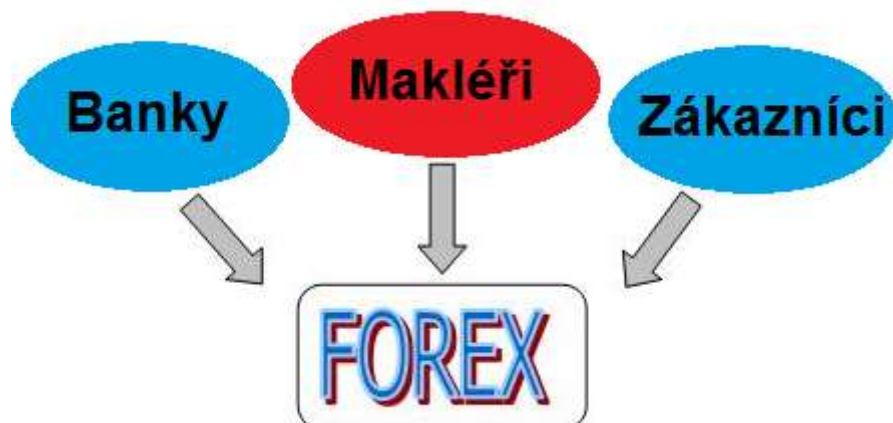
Křížové měnové páry

Tzv. křížové měnové páry jsou označením pro měny, které jsou v páru vázány s jinou měnou, než je americký dolar. Mezi jejich zástupce patří např. EUR/CHF (euro/švýcarský frank). Od běžného měnového páru, jako např. EUR/USD (euro/americký dolar), se liší tím, že při směně eura na švýcarský frank musí být počáteční měna nejprve převedena na americké dolary a pak na konečnou měnu.

Účastníci forexového trhu

Forexového trhu se každodenně účastní nesčetně mnoho jednotlivých subjektů, společností a vládních orgánů. Tito účastníci jsou podle svých zájmů a potřeb rozděleni do třech základních skupin, viz. schéma.

Schéma 1 (Základní skupiny účastníků forexového trhu)

HARTMAN, Ondřej a kol. *fxstreet.cz* [online]. [cit. 28.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.fxstreet.cz/hlavni-hraci-na-trhu-2cast.html>

První skupinu tvoří **banky**, které denně uskutečňují obchody v miliardách dolarů, aby byly schopny poskytovat služby svým klientům a zároveň mohly realizovat své spekulace na budoucí vývoj kurzů měnových párů. Tak velký objem transakcí bankám neumožňuje přímo obchodovat se svými konkurenty, proto si určují vlastní cenu, kterou jsou za danou měnu ochotny zaplatit či ji poskytnout. Tento proces se nazývá tvorba trhu. Mezi největší světové banky patří např. ICBC, HSBC a Citigroup.

Do stejné skupiny jsou zařazeny také **centrální banky**, které jsou z většiny vládními institucemi a mají značný vliv na forexový trh. Úkolem těchto bank je udržovat stabilitu měny v dané zemi a podporovat růst tuzemské ekonomiky. Ta je ovlivňována především určováním růstu a poklesu úrokových sazeb.

Další skupinu tvoří **makléři**, kteří mají za úkol zprostředkovat a usnadnit obchody mezi dvěma stranami. Zpravidla mají vazby na další makléře, banky a jiné finanční instituce. Proto jsou schopni svým zákazníkům poskytnout výhodnější kurzy a doplňkové služby než konzervativnější banky. Avšak stejně jako ony mohou být tvůrcem trhu. Mezi nejznámější forexové makléře patří společnosti jako Reuters, Prebon Marshall Yamane nebo Admiral Markets.

Mezi **zákazníky** spadají všichni jednotlivci, společnosti a instituce, které využívají služeb poskytovaných bankami a makléři. V dnešní době se forexového trhu účastní téměř každý občan, který si např. kupuje cizí měnu na dovolenou nebo využívá platební kartu v zahraničí.

Do této skupiny jsou zařazeni i jednotliví spekulanti, kteří se snaží zhodnotit své finanční prostředky prostřednictvím predikování kurzů měnových párů. Je důležité si uvědomit, že tato skupina se na první pohled zdá jako vedlejší, ale opak je pravdou. Právě zákazníci jsou jádrem celé ekonomiky a umožňují existenci bankám a makléřům.

Kdy obchodovat forex

Jednou z hlavních předností forexu je fakt, že se na tomto trhu obchoduje 24 hodin denně, pět dní v týdnu. Avšak díky časovým pásmům jsou otevírací doby světových burz a bank odlišné. S provozem těchto institucí je spojena aktivita na trzích. V případě, že se investor chystá obchodovat s daným měnovým párem, měl by si nejprve ověřit, zda v zemi využívající jednu z měn probíhá obchodní den a kolik je hodin. Tyto faktory mají značný vliv na likviditu a volatilitu daného měnového páru.

Tab. 6 (Obchodní hodiny světových metropolí)

	23:00	0:00	1:00	2:00	3:00	4:00	5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	
SYDNEY	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█														
TOKIO			█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
LONDON												█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
NEW YORK																									

HARTMAN, Ondřej a kol. *fxstreet.cz* [online]. [cit. 30.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.fxstreet.cz/cast-5-obchodni-hodiny-forexu-.html>

Tab. 7 (Obchodní dny spojené s volatilitou)

Obchodní zóny				
Den v týdnu	EUR/USD	GBP/USD	USD/CHF	USD/JPY
Neděle	24	31	36	25
Pondělí	92	110	141	95
Úterý	102	128	162	104
Středa	101	123	158	106
Čtvrtek	83	98	121	77
Pátek	80	96	117	72
Průměrné rozmezí pipů 4 hlavních párů pro každý den v týdnu				

HARTMAN, Ondřej a kol. *fxstreet.cz* [online]. [cit. 30.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.fxstreet.cz/cast-5-obchodni-hodiny-forexu-.html>

4.2 Významné světové burzy

Cílem této kapitoly je představit přední světové burzy s jejich principy a charaktery, které se podílejí na tvorbě kapitálových trhů.

4.2.1 NYSE

Celým názvem **New York Stock Exchange** je v současné době největší⁸ burzou světa. Obchoduje se zde s akciemi zhruba 2800 společností a denně se tu uskuteční průměrně 2 miliony transakcí s cennými papíry. NYSE je jedna z mála dnešních moderních burz, která stále využívá systém tzv. **preseňní burzy**. Obchody s akciemi se odehrávají na konkrétním místě, kde se shromažďují brokeři a formou aukce mezi sebou uskutečňují transakční požadavky svých klientů. V případě, že klient nemá zájem obchodovat za aktuální tržní cenu,

⁸ Měřeno podle tržní hodnoty celkového počtu obchodovaných akcií.

ale má požadavek na jinou konkrétní, předá broker transakční příkaz tzv. burzovnímu specialistovi, který ho při první možné příležitosti realizuje. Jeho úkolem je totiž dohlížet na likviditu daného akciového titulu a v případě přebytku nerealizovaných nákupních či prodejních příkazů je prodávat a nakupovat. Počet obchodujících členů na newyorské burze je omezen na 1366 členství, které je však možné pronajmout či prodat.

Burzovní index⁹ NYSE zastupuje **Dow Jones Industrial Average**, který zahrnuje přední světové společnosti jako např. McDonald's, Apple, Microsoft, Boeing, Citigroup, Coca-Cola nebo Gillette.

4.2.2 Nasdaq

Celým názvem **National Association of Securities Dealers Automated Quotations** je největším ryze **elektronickým** burzovním systémem světa. Jedná se sofistikovanou počítačovou a telefonní sítí, která propojuje jednotlivé finanční instituce. Na rozdíl od klasických burz jako např. NYSE, nemá žádné konkrétní obchodovací stanoviště a ani nezaměstnává burzovní specialisty, kteří by dohlíželi na volatilitu trhů. Jedinou možností, jak sledovat vývoj daných akciových titulů mimo internet, je veliká obrazovka na newyorském náměstí Times Square. Cílem Nasdaqu je poskytovat jednotlivým účastníkům technologické zázemí potřebné k obchodování. Dalším rozdílem od ortodoxních burz je neomezený počet účastníků trhu. Účastnit se přímých transakcí s akcemi může kdokoliv po splnění základních kritérií. Nasdaq se dělí na dva segmenty, na **Nasdaq National Market** a **Nasdaq SmallCap**. Rozdíl mezi nimi je dán minimální výší základního jmění, tržeb, zisků, minimálním počtem emitovaných akcií a dalšími kritérii. Na těchto dvou trzích je v součtu zaregistrováno necelé 4000 společností.

Burzovním indexem Nasdaqu je **Nasdaq 100**, který zahrnuje sto nejvíce obchodovaných společností, mezi které patří např. American Airlines, Amazon, eBay nebo Marriott International.

⁹ Burzovní index je ukazatel vývoje trhu jako celku. Burzy mají své příslušné indexy, které zahrnují přední akcie předních společností obchodovaných na dané burze.

4.2.3 Londýnská burza

Třetí největší burzou na světě je **London Stock Exchange (LSE)**, na které je registrováno zhruba 2800 společností, které jsou rozděleny do šesti segmentů. **Hlavní trh** patří největším nadnárodním společnostem, **AIM** je určen pro mezinárodní rychle rostoucí společnosti, **techMARK** slouží pro společnosti zabývající se novými technologiemi, **techMARK mediscience** zahrnuje farmaceutické společnosti, **landMARK** je určený pro tuzemské společnosti a **extraMARK**, kde se obchoduje s podílovými listy.

Burzovní index LSE tvoří **FT-SE 100**, do kterého spadá např. British Airways, Tesco, Rolls Royce nebo Vodafone.

4.2.4 Tokijská burza

Čtvrtou největší burzou světa je **Japan Exchange Group (JPX)**. Ta je rozdělena na čtyři segmenty. Mezi ně patří **První segment**, kde se obchodují akciové tituly velkých společností. **Druhý** je pro středně velké společnosti, pak následuje **zahraniční segment** a posledním je **segment rizikového kapitálu**, který slouží pro nové, ale rychle rostoucí společnosti. V součtu je zde registrováno přes 2000 společností a povolení k přímému obchodování zde má 113 členů. JPX dříve fungovala na bázi **prezenční burzy**, ale od roku 1999 veškeré transakce probíhají **elektronicky**.

Burzovním indexem JPX je **Nikkei 225**, který je tvořen ze společností jako např. Mitsubishi, Casio, TDK nebo Pioneer.

4.2.5 Frankfurtská burza

Celým názvem **Frankfurter Wertpapierbörse (FWB)** je druhou největší burzou v Evropě a desátou na světě. Realizace transakčních příkazů zde probíhají dvěma možnostmi, formou **prezenční burzy** nebo využitím elektronické platformy, tzv. **Xetra**. FWB je rozdělena na několik segmentů a to na **DAX, MDAX, SMAX, Neuer Markt, XTF** a **Xetra Stars**. Každá z těchto částí má opět specifickou charakteristiku, ale dohromady tvoří celek, do kterého je zaregistrováno zhruba 600 společností.

Burzovním indexem FWB je **DAX**, který představuje třicet nejobchodovanějších společností, které jsou registrovány na Frankfurtské burze. Mezi ně patří např. Adidas, BMW, Allianz nebo Volkswagen.

4.2.6 Pražská burza

Jedinou institucí, která organizuje burzovní obchody v České republice, je **Burza cenných papírů Praha (BCPP)**. Jedná se o plně **elektronickou** burzu rozdělenou do pěti segmentů. Mezi ně patří **SPAD**, který poskytuje nejlikvidnější a nejvýznamnější akciové tituly. **Hlavní a vedlejší trh** je určen pro akcie předních českých společností, dále pak **Nový trh**, jenž slouží pro nové a rychle rostoucí společnosti s orientací na pokročilé technologie. Konečný **Volný trh** umožňuje akciové transakce společnostem, které neplní rozsáhlou informační povinnost¹⁰. Tyto segmenty spolu tvoří portfolio 170 akciových titulů, dluhopisů a podílových listů, se kterými na BCPP může přímo obchodovat 32 členů pražské burzy.

Burzovním indexem BCPP je **PX-50**, jenž zahrnuje třicet nejlikvidnějších společností, které jsou registrovány na pražské burze. Mezi ně spadají společnosti jako např. ČEZ, Kofola, Fortuna nebo Unipetrol.

¹⁰ Povinnost pravidelně zveřejňovat informace o vývoji společnosti, které jsou stanoveny legislativou.

5.0 Praktická část

5.1 Přiblížení

Rozhodl jsem se, že jako vlastní přínos své odborné práce zvolím aktivitu, ve které budu moci využít informace zmíněné v teoretické části. Na vlastní kůži jsem si vyzkoušel, jaké to je být tou nejprimárnější buňkou burzovních trhů, tedy investorem.

5.2 Teoretická příprava

Téměř na každém webovém portálu, který se zabývá obchodováním na burze, narazíte na reklamy brokerů, kde vás lákají na jejich výukové semináře a webináře, po jejichž absolvování nabydete dojmu, že trading obecně není nic tak složitého a je snadnou cestou k bohatství. Je tomu skutečně tak?

5.2.1 Studium

Pro účinnou demonstraci výše uvedeného dilematu jsem se rozhodl absolvovat pouze studia, která jsou dostupná na internetu zdarma a poté využít nabytých znalostí coby investor. Nejprve jsem se zúčastnil několika výukových webinářů od brokerských společností jako **Brokerjet**, **XTB** a **Admiral Markets**. Avšak tento způsob vzdělávání mi neposkytl mnoho potřebných znalostí, jelikož makléři vás chtějí seznámit hlavně s jejich produkty a službami. Největší nevýhodou těchto webinářů je přesně stanovené datum a čas, neboť probíhají formou internetového živého přenosu. Mým největším informačním zdrojem se později stal internetový portál **fxstreet.cz**.

5.2.2 Výběr obchodovaného instrumentu

Jako investor jsem se musel rozhodnout, který instrument ze široké nabídky burzovních trhů bude pro mé obchodování nejvhodnější. Jelikož právě webový portál **fxstreet.cz** poskytuje obsáhlou a zdarma dostupnou školu **forexu**, zvolil jsem právě jej.

Po prostudování veškeré dostupné teorie na zmíněném webu jsem se dostal až k výběru **brokera**, přes kterého budu mít možnost účastnit se forexového trhu. Pro snadnější selekci

brokerských společností jsem na webu vyhledal tabulku se 73 poskytovateli, ve které byli řazeni podle referencí jednotlivých uživatelů. Mým cílem bylo zvolit takového brokera, který poskytuje **demo účet**¹¹ bez poplatků, má nízké spready, nabízí možnost užití pákového efektu¹² a je uživatelsky prověřený. Nakonec jsem zvolil společnost **Admiral Markets**, která patří k největším forexovým brokerům v Evropě a z celé výše uvedené tabulky dominuje nejnižšími spready.

5.2.3 Seznámení s obchodovacím softwarem

Pro zadávání tržních příkazů a sledování vývoje kurzů daných měnových párů je nutností obchodovací software, který by vám měl každý ověřený broker poskytnout. Admiral Markets nabízí svým klientům hned několik typů platforem. Pro své obchodování jsem zvolil software s názvem **MetaTrader 4 (MT4)**, který je jedním z nejproslulejších ve své kategorii. MT4 je především určen právě pro forexové trhy, takže za pomoci portálu fxstreet.cz jsem se v této platformě brzy zorientoval.

Pro přiblížení MT4 čtenářům práce jsem vypracoval několik fotodokumentů, které zobrazují vzhled a popisují základní funkce programu.

Logo MetaTrader 4

Schéma 2 (Logo MT4)

¹¹ Účet, na kterém uživatel obchoduje s fiktivním kapitálem, ale za reálných tržních podmínek.

¹² Pákový efekt umožňuje investorovi obchodovat s vyšším kapitálem, než má k dispozici. Tedy zvyšuje jeho potenciální zisky, ale i ztráty. Např. při páce 100 : 1 může investor obchodovat se 100x větším kapitálem, než je hodnota jeho účtu.

METAQUOTES SOFTWARE CORP.. <http://www.salmaforex.com/> [online]. [cit. 12.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.salmaforex.com/mt4-for-android/>

Úvodní strana MT4

Schéma 3 (Úvodní strana MT4)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.metatrader4.com/>

Při prvním přihlášení do platformy je důležité zkontrolovat, zda máme k dispozici celý vložený kapitál. Následně si prohlédnout nabízenou paletu měnových párů a rozhodnout se, které jsou pro vás z hlediska tradingu zajímavé.

Detailní zobrazení měnového páru

Schéma 4 (Detailní zobrazení měnového páru)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.metatrader4.com/>

Vývoj kurzu daného měnového páru je znázorněn tzv. **svíčkovým grafem**, který zpravidla bývá pro širokou veřejnost dosti nesrozumitelný, ale mezi investory zastává majoritní postavení. Ze svíčkového grafu můžeme totiž vyčíst mnohem více informací než z obyčejné čáry.

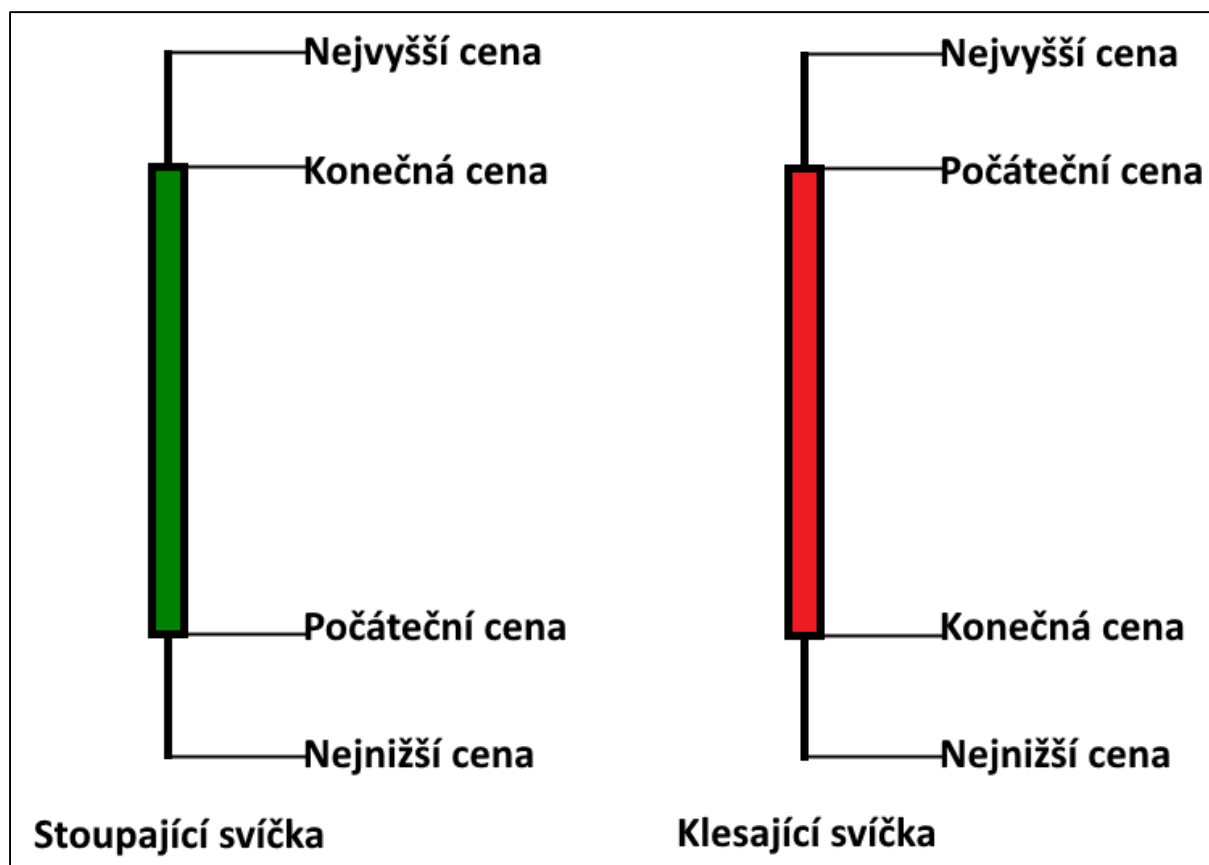
Svíčkový graf se skládá z jednotlivých svíček, které představují daný časový úsek definovaný **časovým rámcem**. Pokud zvolíme např. časový rámec pět minut (**5m**), jednotlivé svíčky nám ukáží, co se na trhu událo v příslušných pěti minutách. Na začátku dalšího časového úseku se otevře nová svíčka na ceně, na které se zavřela předchozí svíčka. Vydá se nějakým směrem a končí při otevření následující svíčky. Z uzavřené svíčky můžeme následně vyčíst, na jaké ceně byla **otevřena** a **zavřena** a jaká byla **nejnižší** a **nejvyšší cena** v daném časovém úseku.

Schéma 5 (Znázornění jednotlivých svíček)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.metatrader4.com/>

Schéma 6 (Charakteristika jednotlivých svíček)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.metatrader4.com/>

5.2.4 Metody k analýze burzovního trhu

Existuje mnoho populárních i méně známých metod pro predikaci vývoje cen na burzovním trhu. Avšak většina z těchto metod by se dala zařadit do dvou hlavních skupin analýz, tedy **fundamentální** a **technické**.

Fundamentální analýza

Tato analýza vychází ze skutečnosti, že každý finanční instrument má určitou **vnitřní hodnotu**. Cílem zkoumání fundamentální analýzy je vyhledat aktiva, která jsou v daný moment podhodnocena a vhodná k nákupu (long pozici) či nadhodnocena, tedy vhodná k prodeji (short pozici). Analýza je prováděna na základně **makroekonomických zpráv**, jako např. stav inflace, hospodářský růst nebo přechod úrokových sazeb. Dále se zabývá přímo **daným odvětvím**, tedy informacemi jako růst produkce daného odvětví, růst zisku dané společnosti atd.

Tato metoda je vhodná především pro investory, kteří se zabývají dlouhodobými investicemi, mají včasný přístup k informacím a ví, jak s nimi naložit. Pro mne jako krátkodobého investora mohou být makroekonomické zprávy spíše nebezpečné, jelikož nedokáží vyhodnotit, jakým směrem trh na vydanou zprávu zareaguje. Proto sleduji denní kalendář událostí, který je dostupný na portálu fxstreet.cz a informuje o nadcházejících událostech a jejich vlivu na volatilitu měnových párů. Následně se snažím vyvarovat otevřeným pozicím v době těchto událostí.

Tabulka 8 (Denní kalendář událostí)

Datum	Čas	Měna	Důležitost	Popis události
12.12.2015	06:30	CNY		V Číně průmyslová produkce
14.12.2015	00:50	JPY		V Japonsku výrobní a nevýrobní index
14.12.2015	05:30	JPY		V Japonsku průmyslová produkce
14.12.2015	11:00	EUR		V eurozóně průmyslová produkce
▶ 14.12.2015	12:00	EUR		Prezident ECB Mario Draghi
14.12.2015	13:00	GBP		Člen Bank of England Nemat Shafik
15.12.2015	00:00	NZD		Změna ceny mléčných výrobků
15.12.2015	01:30	AUD		V Austrálii index cen domů
15.12.2015	01:30	AUD		V Austrálii zápis ze zasedání RBA
15.12.2015	09:15	CHF		Ve Švýcarsku index PPI
15.12.2015	10:30	GBP		V Británii indexy CPI, PPI, RPI a HPI
15.12.2015	10:30	GBP		Člen Bank of England Andy Haldane
15.12.2015	11:00	EUR		V Německu ZEW index ekonomického sentimentu
15.12.2015	11:00	EUR		V eurozóně ZEW index ekonomického sentimentu

HARTMAN, Ondřej a kol. <http://www.fxstreet.cz/> [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW:

<http://www.fxstreet.cz/denni-kalendar-udalosti.html>

V následujícím schématu je zobrazena demonstrace vlivu důležitých makroekonomických zpráv na vývoj kurzu daného měnového páru. V tomto případě měl v **Evropské centrální bance** slovo její prezident **Mario Draghi**, jehož výstup se projevil ve volatilitě měnového páru **EUR/USD**.

Schéma 7 (Vliv makroekonomické zprávy na volatilitu EUR/USD)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.metatrader4.com/>

Technická analýza

Tato analýza pracuje s myšlenkou, že vývoj cen se pohybuje v **trendech**. Existují tři základní typy - **býčí/rostoucí**, **medvědí/klesající** a trend **jdoucí bokem**. Cílem této analýzy je za pomoci grafů a v něm vložených obrazců určit aktuální cenový trend a predikovat ten budoucí. Úkolem technického analytika je vyhledávat v grafu známé formace, které měly v minulosti specifický vývoj a ten zohledňovat v následujících nákupních či prodejních pozicích.

Technická analýza je vhodná právě pro krátkodobé investory, tedy i pro mě. Na druhou stranu je velmi složitá a rozsáhlá. Využívá velmi mnoho indikátorů a k profesionálnímu osvojení je potřeba mnoho píle a letité zkušenosti. I přesto jsem se rozhodl uskutečňovat obchody právě na základě této metody.

Schéma 8 (Ukázka býčího trendu)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.metatrader4.com/>

Schéma 9 (Ukázka medvědího trendu)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.metatrader4.com/>

Schéma 10 (Ukázka trendu jdoucího bokem)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 14.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.metatrader4.com/>

5.2.5 Investiční plán

Pro úspěšný vstup na burzu je důležité předem si stanovit několik základních pravidel, tzv. **investiční plán**, podle kterého budu následně realizovat své obchody a měl bych se jím 100 % řídit.

Jelikož jsem se v mnoha odborných člancích dočetl, že ve více než 50 % úspěšnosti v tradingu hraje roli **disciplína**, rozhodl jsem se pro zajímavý experiment. Od nejmenovaného zaměstnance jedné brokerské společnosti se mi podařilo získat tzv. **AOS**¹³, tedy investičního robota ve vývoji, s operativním názvem **FRANK**. Na rozdíl od člověka je FRANK schopný obchodovat 24 hodin denně, pět dní v týdnu a vždy se 100 % drží svého investičního plánu, který bohužel nemohu zveřejnit. V rámci svého pokusu si pro sebe sestavím investiční plán s osvědčenými metodami, které se budu snažit dodržovat a paralelně spustím FRANKa, který se bude držet zase svého investičního plánu. Po skončení našeho obchodování srovnám své a robotovy výsledky, ze kterých vyvodím závěr.

Osobní investiční plán

Pracovní doba:

Pondělí – čtvrtek od 14.00 do 19.00 h (v případě volného času během zadaných dnů i dříve)

Využívané časové rámce při analýze grafů:

Primárně H1 – hodinový časový úsek (pro realizaci pozic)

Sekundárně M30 a H4 – 30minutový a 4hodinový časový úsek (pro obecný přehled nad vývojem trhu)

Obchodované měnové páry:

EUR/USD, GBP/USD, USD/CHF

Money management:

Počáteční kapitál: 5 000 USD

Pákový efekt: 1 : 100

Maximální risk na jeden obchod: 2% z dostupného kapitálu

Cílový zisk na jeden obchod: 6% z dostupného kapitálu

¹³ Automatizovaný obchodní systém (AOS) je jakýkoli software, který pracuje nezávisle na lidském rozhodnutí, nicméně podle zadaných pravidel.

RRR¹⁴: 3 : 1

Maximální počet otevřených obchodů: 2

Využití technické analýzy:

Vyhledávat trendy

Sledovat dlouhodobá minima a maxima kurzů

Využití fundamentální analýzy:

Snažit se neobchodovat v časech, kdy jsou vyhlášovány důležité makroekonomické zprávy, které by se mohly projevit v náhlých a nevyzpytatelných výkyvech kurzů daných měnových párů.

FRANKův investiční plán

Pracovní doba:

Pondělí – pátek od 00.00 do 24.00 h

Využívané časové rámce při analýze grafů:

Neznámé

Obchodované měnové páry:

EUR/USD, GBP/USD, USD/CHF, USD/JPY

Money management:

Počáteční kapitál: 5 000 USD

Pákový efekt: 1 : 500

Ostatní neznámé

Využití technické analýzy:

Neznámé

Využití fundamentální analýzy:

Nevyužívá

¹⁴ Risk Reward Ration znázorňuje poměr zisku a risku na obchod.

5.3 Obchodování

Po absolvování výše uvedené teoretické přípravy jsem se cítil být schopen úspěšného vstupu na burzovní trhy. Postupně se mi podařilo uvést do provozu FRANKa a sám jsem se začal věnovat obchodování podle stanoveného investičního plánu.

5.3.1 Styly tradingu

Zatímco já se snažím držet svého investičního plánu, tedy každou pozici později zavřít v zisku i ztrátě podle poměru **RRR**, FRANK otevírá nesčetné množství pozic a následně **zavírá** pouze ty **ziskové**. Ztrátové pozice nechává otevřené do doby, než se obrátí kurzovní trend a stanou se z nich ziskové.

Schéματα 11, 12 (Můj a FRANKův tradingový styl)

Polozka	Čas	Typ	Lotů	Symbol	Cena	S / L	Realizovat zisk	Cena	Provoz	Swap	Zisk
76416169	2015.12.15 13:56:14	sell	1.00	usdchf	0.98423	0.00000	0.00000	0.98402	0.00	0.00	21.54

Zůstatok: 5 500.00 USD Majetek: 5 971.34 Marž: 1 800.00 Dostupná marž: 21.34 Výška marže: 106.43%

Jedna otevřená pozice

Zisk na otevřených pozicích

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 15.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.metatrader4.com/>

5.4 Výsledky

5.4.1 Osobní výsledek

Zpětně bych svoji účast na burze rozložil na **tři etapy**. V té první jsem se skutečně držel předem stanoveného **investičního plánu** a z hlediska zisku jsem se pohyboval kolem nuly. V druhé etapě jsem viděl možnost velkých výtědků ve vlivech **makroekonomických zpráv**. Tímto rozhodnutím jsem se připravil o téměř polovinu vloženého kapitálu. Ve třetí etapě, tedy po zbytek svého obchodování, jsem se pokoušel analyzovat graf pomocí **5minutového časového rámce (m5)**. Opět jsem se pohyboval kolem nulové hranice.

Statistiky

První otevření pozice: 18. 9. 2015

Poslední otevření pozice: 8. 12. 2015

Celkový počet otevřených pozic: 55

Počáteční kapitál: 5 000 USD

Hrubý zisk: 1 792,87 USD

Hrubá ztráta: 4 052,48 USD

Konečný kapitál: 2 740,39 USD

Celkový čistý zisk: - 2 259,61 USD

Schéma 13 (Vývoj mého kapitálu)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 15.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.metatrader4.com/>

5.4.2 FRANKův výsledek

Podle výsledného grafu se FRANK zřejmě svého utajovaného investičního plánu držel velmi dobře. I když jsem jeho taktice příliš nevěřil, jelikož **14. 11. 2015**, tedy přibližně měsíc po jeho spuštění, navýšil kapitál o téměř **400 USD**, ale v otevřených pozicích měl ztrátu kolem **1 000 USD**. V tento den jsem mu nařídil již další pozice neotevírat, aby stihl včas vše ukončit. Otevíral jen pozice, které byly nutné ke snížení ztráty. Téměř další měsíc trvalo, než se některé ztrátové pozice změnilly v ziskové a zbytek byl neutralizován těmi nově otevřenými.

Statistiky:

První otevřená pozice: 19. 10. 2015

Poslední otevřená pozice: 27. 11. 2015

Celkový počet otevřených pozic: 384

Počáteční kapitál: 5 000 USD

Hrubý zisk: 1 835,23 USD

Hrubá ztráta: 1 418,97 USD

Konečný kapitál: 5 416,26 USD

Celkový čistý zisk: 416,26 USD

Schéma 14 (Vývoj FRANKova kapitálu)

MICHALIČKA, Matěj. *MetaTrader 4 software* [online]. [cit. 15.12.2015]. Dostupný na WWW:

<http://www.metatrader4.com/>

5.5 Shrnutí

Podle doložených výsledků mohu ratifikovat tvrzení mnohých zkušených investorů, že disciplína se může podílet až na více než 50 % úspěchu tradera. V první etapě svého obchodování jsem plně dodržoval předem stanovený investiční plán a čistý zisk se pohyboval kolem nuly. Sice jsem netvořil očekávané výnosy, ale po těchto zkušenostech již vím, že počínat si tak, aby první obchody na burze nebyly ztrátové, je pro začínajícího investora úspěchem. Nemohu to potvrdit, ale věřím, že pokud bych se dále držel investičního plánu, skončil bych v mnohem menší ztrátě, ba i v zisku. FRANKův profitní výsledek je jasnou demonstrací toho, jak je důležité se nekompromisně držet stanovených zásad. Je sice pravdou, že jeho investiční plán sestavoval zkušený trader, ale ten můj byl též sestaven podle rad specialistů v oboru. Jediný rozdíl mezi námi byl v tom, že FRANK nemohl udělat vlastní rozhodnutí ani experiment.

6.0 Závěr

Předpokládal jsem, že ke mnou zvolenému tématu „Burza jakou součástí kapitálových trhů“ bude mnoho vydaných odborných knih a webových portálů, které se zabývají danou tematikou. Mé domněnky se potvrdily, ale s tím, že některé pasáže či články byly rozporuplné. Proto jsem musel čerpat z více zdrojů a často si nalezené informace dále ověřovat. Avšak myslím, že se mi nakonec podařilo získat základní přehled nad strukturou burzovních trhů a částečně jej převést do výše uvedených kapitol. V rámci praktické části jsem absolvoval teoretickou přípravu pro úspěšný vstup na burzovní trhy. Sice nemohu popsat svoji účast na burze jako úspěšnou, ale myslím, že jsem díky zainteresování FRANKA vytvořil zajímavou demonstraci, která vyzdvihuje podstatu investičního plánu a chladné hlavy při obchodování na burze.

Cením si nově nabytých zkušeností z oblasti tradingu a mohu zcela potvrdit, že i přes počáteční neúspěch na burzovních trzích mě práce motivovala k dalšímu studiu a zájmu o danou tematiku.

7.0 Slovníček pojmů

Aktivum – Představuje vše, co je možno vlastnit a v budoucnu to přinese ekonomický prospěch (tj. například majetek, zásoby, peníze, licence atd.).

Broker – Makléř, který zprostředkovává přístup na burzu.

Dedikace – věnování

Demo účet – Účet, na kterém uživatel obchoduje s fiktivním kapitálem, ale za reálných tržních podmínek.

Deviza – bezhotovostní forma pohledávky na cizí měnu (tj. například šek nebo směnka)

Emitace – jiným slovem vydání

Finanční instrument – Podkladové aktivum, se kterým je možno obchodovat (akcie, komodity, měnové páry atd.).

Fúze – spojení dvou či více společností do jednoho celku

Indikátor – ukazatel

Inflace – Stav v ekonomice, při kterém rostou spotřebitelské ceny a následně oslabují kupní sílu.

Likvidita – Charakteristika aktiva, která určuje snadnost jeho směny za hotovost.

Long – spekulace na růst ceny daného instrumentu

Makroekonomie – Obor, který se zabývá zkoumáním ekonomického systému jako celku.

Money management – anglický výraz pro celkové řízení financí

Obligace – totéž co dluhopis

Oscilování – jiným slovem kmitání, kolísání

Pákový efekt – Umožňuje investorovi obchodovat s vyšším kapitálem, než má k dispozici. Tedy zvyšuje jeho potenciální zisky, ale i ztráty.

Participace – účast

Pip – Nejmenší jednotka, o kterou se může cena daného instrumentu pohnout.

Podílový list – Jedná se o majetkový doklad potvrzující spoluvlastnictví v podílovém fondu.

Portfolio – skladba různých aktiv

Pozice – jiný název pro obchod

Predikace – předpověď

Profit – zisk

Ratifikace – potvrzení

RRR – Znázorňuje poměr zisku a risku na obchod.

Short – spekulace na pokles ceny daného instrumentu

Směnka – Cenný papír, umožňující jeho majiteli právo vyžadovat po určité osobě určitý obnos peněžní sumy.

Spread – cenový rozdíl mezi nabídkou a poptávkou, kterou určuje broker.

Termínovaný obchod – Obchod, kde dochází k časové prodlevě mezi jeho smluvením a plněním.

Trading – Krátkodobý spekulativní nákup a prodej finančních instrumentů s cílem profitovat na jejich kurzovních změnách.

Tržní hodnota – předpokládaná prodejní cena

Valuta – zahraniční měna v hotovosti

Volatilita – celkový pohyb a výkyvy kurzu na trhu

Warrant – typ termínovaného obchodu

8.0 Seznam literatury

FOREX-ZONE.CZ. *FOREX - jak zbohatnout a nekrást*. Praha: GRADA, 2011, ISBN 978-80-247-3739-3.

GRAHAM, Benjamin. *Inteligentní investor*. Praha: GRADA, 2008, ISBN 978-80-247-1792-3.

HARTMAN, Ondřej a kol. *Začínáme na burze*. Praha: BizBooks, 2013, ISBN 978-80-265-0033-9.

MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2011, ISBN 978-80-86929-70-5.

8.1 Internetové zdroje

AUTOR NEUVEDEN. *Burza* [online]. [cit. 16.12.2015]. Dostupný na WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Burza>

AUTOR NEUVEDEN. *Historie burz* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.penize.cz/15865-historie-burz>

AUTOR NEUVEDEN. *INDEXY A FUTURES* [online]. [cit. 17.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.patria.cz/indexy/home.html>

AUTOR NEUVEDEN. *John Pierpont Morgan* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/John_Pierpont_Morgan

AUTOR NEUVEDEN. *MARKET STATUS HISTORY* [online]. [cit. 7.12.2015]. Dostupný na WWW: <https://www.nyse.com/market-status/history>

AUTOR NEUVEDEN. *Pre-Market Most Active* [online]. [cit. 7.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.nasdaq.com/extended-trading/premarket-mostactive.aspx>

AUTOR NEUVEDEN. *Profil společnosti* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW: <https://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Profil-Burzy>

AUTOR NEUVEDEN. *Světové burzy* [online]. [cit. 7.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.penize.cz/15868-svetove-burzy>

HARTMAN, Ondřej a kol. *Škola FOREXu* [online]. [cit. 29.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.fxstreet.cz/skola-forexu.html>

9.0 Přílohy

Obr. 1 (Dům rodiny Van der Burse)

HAUPT; BINDER. <http://universes-in-universe.org/> [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW: http://universes-in-universe.org/eng/bien/triennale_brugge/2015/projects/rainer_ganahl/03

Obr. 2 (Banka sv. Jiří v Janově)

JENSENS. *en.wikipedia.org* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW:
https://en.wikipedia.org/wiki/Bank_of_Saint_George#/media/File:Palazzo_San_Georgio_Genova

Obr. 3 (Původní burza v Amsterdamu)

HELMOLT. *commons.wikimedia.org* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Old_Bourse_of_Amsterdam.jpg

Obr. 4 (The Royal Exchange v Londýně)

AUTOR NEUVEDEN. *coolplaces.co.uk* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.coolplaces.co.uk/places/uk/england/london/city/2933-the-royal-exchange>

Obr. 5 (Dnešní The Stock Exchange v Londýně)

ALVAREZ. <http://print.alvarezphotography.com/> [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW:
<http://print.alvarezphotography.com/media/e169f7a0-07ef-11e2-8126-00259030440e-patemoster-square-and-the-london-stock-exchange-from-st-paul-s>

Obr. 6 (Dnešní banka J. P. Morgan)

AUTOR NEUVEDEN. *digitallook.com* [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.digitallook.com/news/international-companies/jpmorgans-dimon-said-to-be-worlds-best-paid-bank-boss-in-2014--786429.html>

Obr. 7 (Budova Pražské bursy pro zboží a cenné papíry)

CPI. <http://zpravy.e15.cz/> [online]. [cit. 9.11.2015]. Dostupný na WWW: <http://zpravy.e15.cz/byznys/reality-a-stavebnictvi/vitkova-cpi-koupila-budovu-prazske-zivnobanky-za-890-milionu-729308/galerie?id=93094>

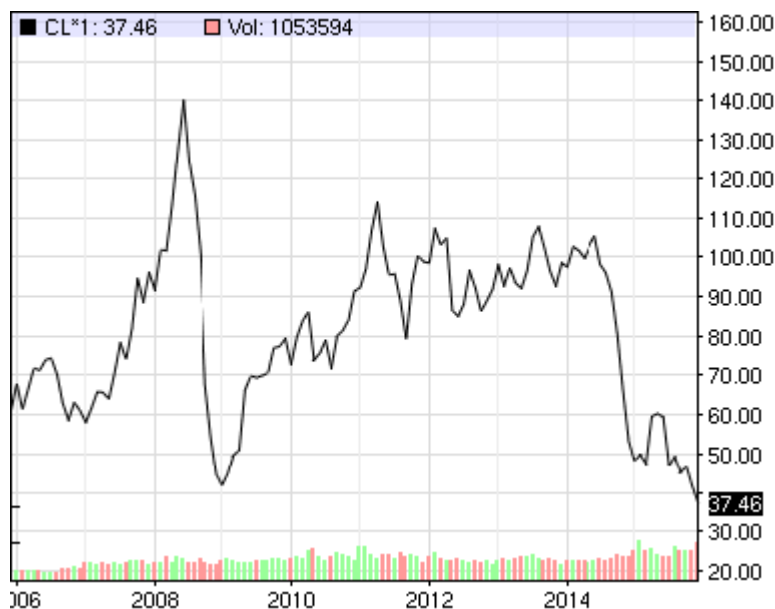
Obr. 8 (Vývoj ceny akcií společnosti Apple na burze Nasdaq v letech 2006 – 2015)

YAHOO FINANCE. <http://finance.yahoo.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:

[http://finance.yahoo.com/echarts?s=AAPL+Interactive#{"range":"10y","didDisablePrePost":true,"allowChartStacking":true}](http://finance.yahoo.com/echarts?s=AAPL+Interactive#{)

Obr. 9 (Vývoj ceny ropy na burze NYMEX v letech 2006 – 2015)

NASDAQ. <http://nasdaq.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:

<http://www.nasdaq.com/markets/crude-oil.aspx?timeframe=10y>

Obr. 10 (Vývoj kurzu měnového páru EUR/USD v letech 2006 – 2012.)

YAHOO FINANCE. <http://finance.yahoo.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:

[http://finance.yahoo.com/echarts?s=EURUSD%3DX+Interactive#{"range":"5y","didDisablePrePost":true,"allowChartStacking":true}](http://finance.yahoo.com/echarts?s=EURUSD%3DX+Interactive#{)

Obr. 11 (Komplex NYSE)

GEERDS, Joergen. <http://newyorkpanorama.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://newyorkpanorama.com/2008/09/30/wall-street-new-york-stock-exchange-nyse/>

Obr. 12 (Prezenční burza NYSE)

SHADOIAN, Jeff. <http://www.connorgp.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:
<http://www.connorgp.com/2015-pre-ipo-summit-tech-companies/>

Obr. 13 (Informační tabule Nasdaq na náměstí Times Square)

RAY. <http://letstalkpayments.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW:

<http://letstalkpayments.com/nasdaq-to-test-virtual-currency-oriented-blockchain-technology/>

Obr. 14 (Tokijská burza)

OHSUMI, Tomohiro. <http://www.bloomberg.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.bloomberg.com/news/articles/2011-12-11/tokyo-osaka-bourses-lure-foreign-investors>

Obr. 15 (Frankfurtská burza)

MÜLLER. *www.picture-bank.d* [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.picture-bank.de/architektur/frankfurter-innenstadt/frankfurter-boerse.htm>

Obr. 16 (Dnešní pražská burza)

PRAGUE OFFICES SOLUTIONS S.R.O.. <http://www.pragueoffices.com/> [online]. [cit. 10.12.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.pragueoffices.com/properties/burzovni-palac-office-center-praha-1-rybna-14/>